

Tisztelt Miniszter Úr!

Tisztelt Elnök Urak!

Kedves fiatal Innovátorok!

Hölgyeim és Uraim!

Két egymásba csavarodó, galvanizált dróthuzal – ez volt az az innováció, amelyet 1874-ben egy amerikai farmer, bizonyos Joseph Glidden szabadalmaztatott. Mivel a drótfonatot szakaszonként keresztbefont drótkiszögellések keresztelték, a szögesdrót nevet kapta. A találmánynak köszönhetően a farmerek távol tudták tartani a drága importhaszonállataikat a beteg jószágoktól, kontrollálni tudták a szaporulatot, és nem volt immár szükségük marhapásztorokra sem. Néhány év múlva Nebraska és Illinois tágas mezőin – ahol korábban összevissza csatangoltak a marhák – gabona hullámozott. Amerika lett a világ legnagyobb gabonatermelője, mert távol tudták tartani a lábasjószágot a terméstől.

Egyszerű, de ötletes megoldás egy amúgy nem túl bonyolult kihívásra. A bennünket körülvevő világban ennél lényegesen összetettebb problémákat kell megoldani. Ehhez viszont előbb tudni kell jól kérdezni. Mint ahogy Szent-Györgyi Albert mondta: „Felvetni egy jó problémát, kérdezni egy jó kérdést – már a munka felét jelenti.” Kutatóként ugyanakkor pontosan tudjuk, hogy egy adott probléma megoldásának szempontjából releváns kérdés nem a semmiből keletkezik. A jó kérdésfeltevéshez az adott tudományterület mélyreható ismeretére, az összefüggések megértésére és nyitottságra is szükség van.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Azok a fiatalok, akik ma itt vannak közöttünk, tudnak kérdezni. Az akadémikusokból, kutatókból, az innovációs ipar céges szereplőinek képviselőiből álló zsűri pedig úgy ítélte meg, hogy e kérdésekre képesek izgalmas, a problémákat megoldó válaszokat is adni.

A daganatok szűrését támogató eszköz, a környezetszennyezés okozta károkat mérséklését segítő robot, a nagy felbontású mikroszkópos technikákat fejlesztő eljárás – ízelítőül három a díjnyertes pályázatok közül. A témaválasztásból pedig az is kiderül, hogy milyen fontos, a tudósokat aktuálisan foglalkoztató problémákra reflektáltak a pályázók. Még nem tudhatjuk, a jövőben a kutatói hivatást választják-e, de pályamunkájuk alapján annyi bizonyos: azok, akik ma közülük itt vannak, bármilyen területen kamatoztatják is a későbbiekben a tehetségüket, a rájuk már most jellemző attitűdök – az újdonságok keresése, a kritikus szellem és az önálló gondolkodás – mindenhol hasznukra válnak majd.

A szemléletmód, amely e fiatal innovátorokat jellemzi, egyúttal pedagógusaik és iskoláik tudomány iránti elkötelezettségét is mutatja. Az innováció ugyanis hosszú folyamat. Az eredményes kutatás-fejlesztés gyökerei nem a tudományos műhelyekben, még csak nem is az egyetemi padosorokban, hanem még korábban, a középiskolákban erednek. Azokban az alma materekben, ahol nem a puszta információközlést tartják a legfontosabbnak, hanem a képességfejlesztést. Amelyekből nyitott, versengő szellemű, a megszokott gondolkodási sémákon túllépni és a vitákban saját álláspontjuk mellett érvelni képes fiatalok kerülnek ki.

Az pedig már a kutatók és tudományszervezők, azaz a mi felelősségünk is, hogy ezek a fiatalok milyen irányban indulnak el az érettségi után. Nekünk

is tennünk kell azért, hogy minél többen válasszanak közülük műszaki és természettudományos pályát. Egyebek mellett ezért is indította el az Akadémia a Középiskolai MTA Alumni programot, amelynek keretében az éves során kutatóvá érett diákok segítségével viszi közelebb a fiatalokhoz a tudományos gondolkodás értékeit, hozza testközelbe a kutatás világát tudomány-népszerűsítő előadások és az azt követő beszélgetések formájában. Kérem Önöket, hogy járuljanak hozzá a Program eredményességéhez: tájékoztassák róla minél több pedagógus ismerősüket és bátorítsák a részvételre kutató kollegáikat!

Kedves Vendégeink!

A felfedező és az alkalmazott tudomány, az innováció és a fejlesztés egymástól elválaszthatatlan fogalmak. Van, aki egész életében e láncolat egy részterületén dolgozik, de gyakori a köztük való átjárás is. Akik pedig bármelyik irányba elmozdulnak e rendszeren belül, viszik magukkal a korábban elsajátított szemléletet, amelyet aztán új impulzusokkal, új ismeretekkel gazdagítva hasznosítanak az új környezetben.

Kívánom minden fiatalnak, aki megmérette magát ebben az innovációs versenyben, hogy találja meg a tudományban vagy a K+F szektorban azt a helyet, ahol igazán jól érzi magát. Amikor pedig a mostani elismerésére gondol, akkor úgy emlékezzen vissza rá, mint a pályaválasztásában meghatározó szerepet játszó, lendületet adó élményre.

Gratulálok minden díjazottnak, a pályamunkák bírálatában részt vevő kollégáknak pedig köszönöm a segítséget, miként a diákok felkészítésében részt vállaló pedagógusoknak is az odaadó támogatást.

Köszönöm, hogy meghallgattak!